

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

CARAGIRATS!

El discurs pronunciat pel nostre diputat, en el Parlament, el dia 19 de juny, i que va ésser escoltat sense la més lleu protesta per part dels diputats de la Lliga, ha tingut la virtualitat d'enfutismar als nacionalistes de barato, marmanyers de la política, i fins als qui tenen tant d'intel·lectuals, com d'esquena-drets i que la Mancomunitat té repartits en qualques rotatius barcelonins per a fer el seu joc en qualsevulga moment polític o econòmic que sia precís als quatre *fan-toches*, alentorn dels quals gira la *pavorosa cuestión catalana*.

Es d'una lleugeresa insospitada, si no d'una extremada mala fè, el voler comentar seriosament un discurs, per l'avenç telegràfic o telefònic transmès per una agència partidista, comptant amb mitjans per a obtenir el text del mateix, pres taquigràficament. Per això ens plau adjuntar als nostres llegidors còpia exacta de les manifestacions fetes pel digníssim representant a Cortes per Granollers En Francisco Torras Villà, que han motivat uns tràgics escrits, que de tant tràgics, resulten extremadament còmics, en el periòdic «Gent d'Ara», i que recollim perquè no pugui titllar-se'ns d'*incorrectes*.

En Francisco Torras va dir en el Congrés, que «no coneixia les persecucions del Poder Central en contra de la llengua catalana». I ho va dir amb motiu del cèlebre telegrama dirigit al cap del Govern, pel president de la «Unió Jurídica Catalana», referint-se al discurs d'en Sánchez Guerra en el Foment del Treball Nacional; en el recent viatge a Barcelona acompanyant al Rei d'Espanya.

Els cap parés de la política cata-

lana, que assistien a l'àpat amb que el Foment obsequiava al Rei, varen aplaudir el discurs d'en Sánchez Guerra; això no hi ha ningú capàs de negar-ho.

Es que potser els vapors del xampany els havien adormit els sentits i no varen regonèixer importància al què n'havia de tenir molta així que els almogàvers codorniu acabessin la seva tasca de rastrejar alentorn del cap de l'Estat *opresor* i quan les seves llamentacions de femella histèrica no podessin arribar a reials oïds?

Idèntic procediment han adoptat en ocasió del discurs d'en Torras; discurs sense altre importància que la que han volgut donar-hi els quatre gossos peters a sou de la Mancomunitat i de la Diputació. En la sessió del dia 19, els escons dels regionalistes no estaven pas buïds, i amb tot i això, no va acudir-se als escolanets d'en Cambó el fer el *ra-ro*, quan en Torras deia les *heretgies*, que han motivat la campanya que ens ocupa. I és que als catalanistes d'ocasió els interessa fer un doble joc; a Madrid, un regionalisme que els permeti arrossegar-se pels Ministeris, en demanda de favors més o menys productius; emperò a Barcelona, tenir-hi montat a tothora un tinglado, amb fondos de la Mancomunitat, per a poder fer el *papu* i acovardir als ignocents polítics de Madrid. Vegi's, sino el què ha succeït amb el president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona que va ésser el firmant del telegrama a en Sánchez Guerra, com poc temps abans havia sigut l'ànima de la comèdia en l'assumpte dels Notaris. Es tracta d'un aprofitat advocat a sou de la Mancomunitat i que cobrà de dit organisme 1,500 pessetes per a uns viatges a Madrid per a defensar el Dret Català en la qüestió del Notariat quan regentava

la cartera de Gràcia i Justícia el senyor Bertràn i Musitu, catalanista de socarrel, però que va consentir que s'inferís a Catalunya no sé quin agravi.

Nosaltres desitjaríem que don Santiago de Riba, inspirador dels articles de «Gent d'Ara» definís la seva actitud política amb vera claretat, car sens una rectificació en la seva història, no pot escandalitzar-se perquè en Torras, que mai ha estat separatista, «no admeti una separació espiritual entre els quins parlen l'idioma català i els que no el coneixen per no haver-lo après o no ésser catalans».

El senyor de Riba vol jugar la corda fluixa, en dirigir-se als catalans del Vallès, volent-los explicar, a la seva manera, l'actuació d'en Torras; i, és clar, com a novell en la política del districte, encepaga i té una ridícula caiguda.

En Torras fa dotze anys que està en contacte amb els electors del Vallès, i pot assegurar-se que no hi ha poble ni poblet, on no hi hagi celebrat acte públic; i ses doctrines d'avui són idèntiques a les sustentades quan es dirigia als vallesans demanant-los llurs sufragis per a representar-los a la Diputació provincial; posant ja aleshores de manifest el doble procediment adoptat per la Lliga i els seus homes, que permetia qualificar-los, sense por d'ofendre'ls, de perfectes caragirats.

A nuestros lectores

Con este número y en suplemento aparte, publicamos íntegro el discurso que el día 19 de junio pronunció en el Congreso el diputado a Cortes por este distrito don Francisco Torras Villà.

Labor destructiva

Premeditadament no quisimos comentar la constitució en esta ciutat de los «Pomells de Joventut», apesar de tener la convicció íntima de que por parte de algunos de los iniciadores, se acariciaba la idea de que la política tuviese entrada en la juvenil institución.

La personal intervenció de don Santiago de Riba, cuya única misión en el distrito es dar calor y vida al partido regionalista, era ya suficiente para advenir nuestros recelos; con todo, teníamos resuelto no ocuparnos del asunto en cuestión, y lo hubiéramos cumplido, de no acontecer un hecho que ha merecido ser comentado y discutido, y no precisamente por nuestros amigos políticos.

La dimisión que del cargo de «Conceller» presentara el médico don Hermenegildo Carrera y su substitució por el «pulcre escritor i literat» don Jaime Serra y Dachs, es todo un poema, si se tiene en cuenta las reiteradas manifestaciones del señor Carrera de que sería un entusiasta cooperador a la obra de los «Pomells», mientras la política no jugara de por medio.

No seremos nosotros quienes hagamos campaña contra la novel institución en esta ciudad, pero sí nos creemos en el caso de dar un toque de alerta para que oiga quien deba oír y atiende el que deba atender. El sistema adoptado por los hombres de la Lliga no puede ser más repugnante; el intento de explotar los sentimientos religiosos, para el logro de sus bajos menesteres, no hallará justificante, por más que se esfuerzen para ello los constantes mercaderes de todo lo respetable, que debió ser respetado.

No creemos que la substitució en el cargo de «Conceller», hecha en favor del conocido político regionalista señor Serra y Dachs, resuelva para nada el problema político que tiene planteado el diputado provincial señor de Riba y de España, pero desde luego, evidencia el criterio que hubimos de formar al enterarnos, con la constitució de los «Pomells», de la intervenció personal y directa que en los mismos tenía el diputado provincial de la Lliga.

Sabemos de muchas familias cuyos hijos son «pomellistes», que les place en gran manera contribuir al realce de la referida institución, pero mientras la misma no se desvíe o se pretenda, desviarla del camino inicial, objeto de la fundación.

El señor de Riba parece tener el don del desacierto; desconoce en absoluto la oportunidad del momento. Ni la escisión habida en «La Alhambra»; ni su intento de hacerse con el orfeó de la calle de J. Umberto; ni finalmente su propósito de explotar los «Pomells», con vistas al centro de la plaza de la Cucurulla, son ocasiones para aprovechadas políticamente. Podrán tener la virtualidad de matar ilusiones en flor; reducir a la mínima expresión lo que pudo ser algo digno de consideración y respeto...

Pero una labor así, destructiva, no puede honrar nunca al que la practica.

Pel juny, la falç al puny

En Floriam, bèle escritor que col·labora a «Gent d'ara», ens ha deixat esmaperduts amb un article que titula «Bon cop de falç».

Per a contestar quelcom les seves acusacions fetes en una literatura que faria rodar el cap al mateix Xenius, ha estat precis fer-nos amb un Diccionari de la Llengua, a l'ensem que familiaritzar-nos amb les normes, per a desxifrar els enigmàtics jemics, bo i endevinant les amenaces que sens pietat llença contra nostre representant a Corts.

Una mica de calma, *pollo* Floriam! Els nervis són mals concellers, i a voltes causants de no pocs ridícols. Parlar del *Corpus* el vintíem de juny, malgrat res l'adagi que tot el mes pot jugar-se la falç, és el mateix que donar-se compte de les vergaçades rebudes del Poder Central precisament quan són ja quatre els homes de la Lliga que guarden el trajo de Ministre d'Espanya i es compten per dotzenes els regionalistes que honoren llurs pits amb creus i medalles «*como prueba de Mi real aprecio ...*», quin *galón, galón, galón*, hauria de ferir els oïds dels qui, com en Floriam, sacrificarien, sens dubte, la vida per la pàtria.

En Jordi, del P. de J. «Les Quatre Barres», és més clar i català, amic Floriam; i a la vegada més justicier i pràctic. Vegi's, sinó: «Hi ha qui veu l'heretatge de sa única Pàtria per un raquític honorament de «Excm. Sr.», tot aparentant servir per a ella forsa amor... Vergonyia... Vergonyia!...» Com en visió cinematogràfica, devien ballar per la imaginació d'en Jordi, quan escrivia «El Corpus» a «Gent d'ara», des de En Prat de la Riba, gran creu d'Isabel la Catòlica, passant per en Cambó,

Ventosa, Rodés, Bertràn i Musitu, etc., etc., fins a Trias de Bes, *Jefe superior de Administración Civil*.

Ara bé; si la menaça del «Bon cop de falç» és un lirisme, *bueno*; però si en efecte vol dir algo a plaç fixe, els hi demanarem que no perdin el temps i que no esperin la diada de Corpus, car els nostres amics estàn disposats, i nosaltres amb ells, a cinglantejar a fort i a dret, a tots quants, si es posen el nom de sa mare als llavis, és solament per a ofendre-la; que no altra cosa fan els qui continuadament se la malvenen per un miserable plat de lleties.

IOFRE

Via fóra!...

Els prohoms de la Lliga Regionalista projecten altra volta un acte polític de trascendència.

Ja hi tornem a ésser!

Sembla que volen demanar l'autonomia integral per a Catalunya. Es a dir, demanar ara al govern d'Espanya, el què era més fàcil conquerir quan els senyors Cambó, Ventosa i Musitu eren Ministres de l'Estat espanyol.

Es una anomalia que no comprenem.

Quan mamen del biberó, engrescats amb aquesta feina, ni es recorden de Catalunya; més, quan el raig pròdig s'estronca, allavors vinga parlar d'autonomia i fins de separatisme.

Aquesta indigna comèdia fa ja massa temps que dura, i serà precis que el poble català hegui esment, un dia o altre, de la mofa vergonyosa que suposa tant despietada *frescura*, tanta desaprensió i un grau tant pujat d'ignomínia i poca solta.

Pel bé de Catalunya preguem al Cel que en Cambó deslligui el *yatch* i que, *en companyia de varias distinguidas señoras y señoritas*, es llenci enllà de la mar, cercant impressions noves per a l'esperit, bo i disfrutant de les novetats que li oferiràn costums exòtiques de països l'unyans...

Que en Ventosa es dediqui a despertar del marasme en que jau el financierisme català i la banca barcelonina, que d'un quant temps ensà — pobretal — viu anèmica i malalta, per culpa de quatre caps de carabassa.

I, per fi, que en Bertràn i Musitu continúu dedicant la seva *activitat* a ensenyar la divina llengua de Cervantes en el sí de la família; aquella llengua tant bescantada per ells mateixos, i en quina està redactada la nòmina que cobren mensualment com a ex-ministres de Espanya...

Així deixaràn tranquila aquesta terra, ja que ella mateixa deu ésser la que ha de desenrotllar llur activitat i superioritat, donant pas als ideals honrats dels catalans, que no són, per cert els que sustenten i bescanten aqueixa gent mangonejadora de conciències i mil·lions, sinó els de treball i engrandiment, per a honra nostra, d'Espanya i el món enter.

Arri enllà, els polítics d'ofici!

Via fóra els arrivistes!

Ja sabem el què dona de sí l'*oportunisme*: misèries i llàstimes; dol i desesperació.

Enfront i contra d'això, posem-hi amor, sinceritat, sacrifici, voluntat, treball...

I un bon garrot!!

FRANCESC VERGES I BESALÚ